

तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य,

३, महापालिका मार्ग, पत्रपेटी क्रमांक १९६७, मुंबई - ४००००१
दूरध्वनी - २२६२०६०१, २२६९०६०२ २२६४११५०/५१, फॅक्स २२६९२१०२
E-mail :- director@dt Maharashtra.gov.in internet :- http://www.dtemaharashtra.gov.in

क्र. १६/संकोण/२०१७/१३३

दिनांक : १४/९/२०१७

प्रति,

सहसंचालक,

तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय,

मुंबई/पुणे/नाशिक/औरंगाबाद/अमरावती/नागपूर

विषय :- पर्यटन मंत्रालय, भारत सरकार यांनी निर्देशित केल्यानुसार "जागतिक पर्यटन दिनाच्या" अनुषंगाने दि. १६ ते ३० सप्टेंबर, २०१७ दरम्यान पर्यटन, धार्मिक व ऐतिहासिक स्थळी स्वच्छ भारत अभियानाचा पंधरवाडा साजरा करणेबाबत...

संदर्भ :- जिल्हाधिकारी व जिल्हादंडाधिकारी कार्यालय, मुंबई शहर यांचे बैठकीचे पत्र क्र. रवका/टे-३स्वच्छ भारत अभियान/पंधरवाडा/बैठक/२०१७/५०५(W) दि. १३.९.२०१७

मा. जिल्हाधिकारी मुंबई यांनी उपरोक्त विषयांकित प्रकरणी दिनांक १४.९.२०१७ रोजी दूपारी ३.०० वाजता त्यांचे दालनात बैठक आयोजित केलेली होती. सदर बैठकीस खालीलप्रमाणे निर्देशित करण्यात आले की, भारताचे पंतप्रधान मा. श्री. नरेंद्र मोदी यांनी त्यांच्या लाल किल्ल्यावरील भाषणात नमूद केल्याप्रमाणे स्वच्छ भारत अभियान हा भारताच्या विविध पर्यटन, धार्मिक, ऐतिहासिक व इतर ठिकाणांच्या स्वच्छतेसाठी भारत सरकारने सुरु केलेले राष्ट्रीय पातळीवर अभियान आहे. ०२ ऑक्टोबर, २०१९ पर्यटन स्वच्छ भारत अभियानाच्या माध्यमातून आपला स्वच्छ-स्वस्थ भारत करण्याचा संकल्प आहे. सदर मोहिमेचा मुख्य उद्देश हा सामान्य जनतेमध्ये स्वच्छतेविषयी जनजागृती व्हावी तसेच पर्यटन स्थळे स्वच्छ रहावीत हा आहे. तसेच ह्या माध्यमातून घन कचरा व्यवस्थापनाच्या माध्यमातून मोठ्या प्रमाणात संधी सुध्दा उपलब्ध होवू शकतात.

सबब विषयांकित प्रकरणी पर्यटन मंत्रालय, भारत सरकार यांनी निर्देशित केल्यानुसार जागतिक पर्यटन दिनांच्या (दि. २७ सप्टेंबर) अनुषंगाने महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळामार्फत राज्यभरात दिनांक १६ ते ३० सप्टेंबर, २०१७ दरम्यान स्वच्छ भारत अभियानाची मोहिम राबविण्यात येणार आहे. त्यानुसार या कार्यालयाच्या कार्याक्षेत्रातील धार्मिक, ऐतिहासिक तसेच पर्यटन स्थळी खालीलप्रमाणे स्वच्छ भारत अभियानाच्या मोहिमेअंतर्गत श्रमदानाच्या माध्यमातून मोठ्या प्रमाणात कार्यक्रम घेवून स्वच्छतेविषयी जनजागृती करणेबाबत सुचित केले आहे. सदर मोहिमेत खालील उपक्रमांचा समावेश करण्यात यावा असे नमूद आहे.

१. या विभागातील स्थानिक स्वराज्य संस्था जसे ग्रामपंचायत, नगरपालिका, महानगरपालिका, जिल्हा परिषद, पंचायत समिती इ. च्या माध्यमातून सदर उपक्रमाची सुरुवात करावी.
२. उपरोक्त शासकीय संस्थांसोबत नोंदणीकृत गैर सरकारी संस्था (NGO), ट्रस्ट, युवा मंडळे तसेच सामाजिक कार्यात सहभाग असलेल्या इतर संस्था.

सदर अभियानामध्ये आसपासच्या शाळा, महाविद्यालयातील विद्यार्थी, राष्ट्रीय सेवा योजना (NSS), NCC चे स्वयंसेवक यांचा मोठ्या प्रमाणात सहभाग अपेक्षित आहे.

1. अभियानाची सुरुवात पर्यटन मंत्रालय, भारत सरकार यांच्यामार्फत प्रसिध्द केलेली स्वच्छतेची शपथ सामुहिकरित्या घेवून करणे.
2. स्वच्छतेसंदर्भात जनजागृती करणारे संदेश लावणे.
3. उपरोक्त नमुद केलेल्या संस्थांच्या माध्यमातून स्वच्छतेसंदर्भात रॅली, श्रमदान, पथनाटय इ. द्वारे स्वच्छतेचे महत्व प्रभावीपणे स्थानिकांसमोर मांडणे.
4. घनकचरा व्यवस्थापन, स्वच्छता व आरोग्य, विविध प्रकारची प्रदूषणे, पर्यटन स्थळी स्वच्छतेचे महत्व इ. बाबत तज्ञांच्या द्वारे कार्यशाळा, सेमिनार तसेच विविध स्पर्धांचे आयोजन करणे.
5. सदर उपक्रमांमध्ये स्थानिक कंपन्यांना CSR अंतर्गत सहभागी करून घेणे.

यासंदर्भात आपणांस कळविण्यांत येते की, उपरोक्त नमुद उपक्रमांचा समावेश करून सोबत जोडण्यात स्वच्छता हीच सेवा मोहिमेअंतर्गत दि. १५ सप्टेंबर २०१७ ते दिनांक २ ऑक्टोबर २०१७ या कालावधीत विभागातील सर्व संस्थांना सदर मोहिम राबविणेबाबत आपल्या स्तरावर निर्देश देण्यात यावे. तसेच सदर त कोणकोणते उपक्रम राबविण्यात आले त्याचे फोटो व अहवाल या कार्यालयास पाठविण्यात यावा.

मोहिमेची रुपरेषा व स्वच्छता शपथ

(प्रमोद नाईक)

सहसंचालक,

तंत्रशिक्षण संचालनालय, म.रा.मुंबई

पू. कृ. विभाग / शिक्षण / अहवाल

सहसंचालक तंत्रशिक्षण विभागातील कार्यालय, अमरावती
दिनांक :-

प्रत :- प्राचार्य, शर्ष पदवीका/पदवी/पहव्युत्तर पदवी संस्था अमरावती विभाग, अमरावती
यांना कळविण्यात येते की, उपरोक्त पत्रामध्ये दिलेल्या निर्देशाप्रमाणे कार्यवाही करावी

०- - -

सहसंचालक

तंत्रशिक्षण राष्ट्रीय कार्यालय

अमरावती

१५/९

प्रतिलिपि :- प्रोग्रामर, तंत्रशिक्षण विभागातील कार्यालय, अमरावती यांना संकेतध्यानावर प्रतिक्रिया कळवावयाची

री व जिल्हादंडाधिकारी कार्यालय, मुंबई शहर

एम हाऊस, शहीद भगतसिंग मार्ग, फोर्ट, मुंबई-४०० ००१

55233 Fax.-22661239 Email-rdcmumbaicity@gmail.com

०० वाजता

क्रमांक - रवका/टे-३स्वच्छ भारत अभियान/पंधरवाडा/बैटक/२०१७/१५२५(M)
दिनांक - 13 SEP 2017

पर्यटन मंत्रालय, भारत सरकार यांनी निर्देशित केल्यानुसार "जागतीक पर्यटन दिनाच्या" अनुषंगाने दि. १६ ते ३० सप्टेंबर, २०१७ दरम्यान पर्यटन, धार्मिक व ऐतिहासिक स्थळी स्वच्छ भारत अभियानाचा पंधरवाडा साजरा करणेबाबत.

१. व्यवस्थापकिय संचालक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबई यांचे दि. ११ सप्टेंबर, २०१७ रोजीचे पत्र
२. पर्यटन मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र.१०(७)/२०१४-MRD PMU (SBM)-Vol.-III

पोलीस आयुक्त यांचे कार्यालय, छत्रपती शिवाजी मंडई, मुंबई-४०० ००१

ई महानगरपालिका, महापालिका मार्ग, मुंबई-४०० ००१

(प्रादेशिक) ठाणे, वन भवन, कोपारी, ठाणे (पुर्व), ठाणे-४०० ६०३

क वनीकरण, ठाणे, ५ वा माळा, जिल्हाधिकारी कार्यालय, ठाणे (पश्चिम), ठाणे-४०० ६०१

गरी, मुंबई कांदळवन संधारण घटक यांचे कार्यालय, बंगला क्र.६८ / बी, कामगार नगर, कुर्ला २४

अधिकारी, ओल्ड बॉडीगार्ड लेन, तुळशीवाडी, ताडदेव, मुंबई-४०० ०३४

महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, व्यवसाय मार्गदर्शन व निवड संस्था, ३ ब्रई-४०० ००१

जवाहन बालभवन, चर्नीरोड प्रेस जवळ, मुंबई-४०० ००४

मूह-मुंबई महानगरपालिका), शिक्षण अधिकारी यांचे कार्यालय, लखमानसौ नपु मार्ग, राजा

II बाजूला, हिंदू कॉलनी, दादर, पुर्व, मुंबई-४०० ०१४

कारी, उद्योग सह संचालक (मुंप्रावि) यांचे कार्यालय, औद्योगिक रसायन प्रयोगशाळा इमारत,

I. एस. गुरव मार्ग, चुनावट्टी, मुंबई-४०० ०२२

सार्वजनिक बांधकाम विभाग, इलाखा शहर, मझबान रोड, मुंबई ४०० ००१

ने. समुह रुग्णालय, भायखळा, मुंबई ४०० ००८

हॉस्पिटल, सी.एस.टी. स्टेशनच्या बाजूला, फोर्ट, मुंबई- ४०० ००१

व आल्ब्लेस रुग्णालय, महापालिका मार्ग, आझाद मैदान जवळ, फोर्ट, मुंबई-४००००१

२२. Commanding Officer, INS Kunjali, near V.S.Club, South Colaba, Mumbai.
२३. मा. अध्यक्ष, मुंबई पोर्ट ट्रस्ट, २ रा मजला, फोर्ट भवन, सुरजी विलाप्रदास मार्ग, ब्रेलाई इन्स्टे.
२४. उद्यान अधिकक, बृहन्मुंबई महानगरपालिका, वीर जिजामाता भोसले उद्यान, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर भवखळा, पुर्व, मुंबई-४०० ०२७
२५. उपसंचालक (प्रशासन), बृहन्मुंबई दुध योजना, वरळी, मुंबई-४०० ०१८
२६. संचालक, हाफकोन प्रशिक्षण, संशोधन व चाचणी संस्था, आचार्य दोंडे मार्ग, परळ, मुंबई-४०० ०१२
२७. Director Of Ayurved, M. A. Podar Hospital, Dr. Annie Besant Road, Worli, Mumbai, Maharashtra 400018
२८. प्रमुख समन्वय अधिकारी, (स्वच्छ मुंबई प्रबाधन अभियान)/ विशेष कार्य अधिकारी, घन कचरा व्यवस्थापक, बृहन्मुंबई महानगरपालिका, मुंबई-४०० ००१
२९. कार्यक्रम समन्वयक, राष्ट्रीय सेवा योजना, मुंबई विद्यापीठ, चचंगेट, मुंबई-४०० ०३२
३०. Directorate, National Cadet Corps Directorate, Afi Building, Bombay Hospital Lane, Marine Lines, Mumbai - ४०००२०
३१. Directorate Of Technical Education, 3, Mahapalika Marg, Opp. Metro Cinema, Dhobi Talao, Chhatrapati Shivaji Terminus Area, Mumbai, Maharashtra 400001

महोदय/महोदया,

भारताचे पंतप्रधान मा. श्री. नरेंद्र मोदी यांनी त्यांच्या लाल किल्ल्यावरील भाषणात नमूद केल्याप्रमाणे स्वच्छ भारत अभियान हा भारताच्या विविध पर्यटन, धार्मिक, ऐतिहासिक व इतर ठिकाणांच्या स्वच्छतेसाठी भारत सरकारने सुरु केलेले राष्ट्रीय पातळीवर अभियान आहे. ०२ ऑक्टोबर, २०१९ पर्यटन स्वच्छ भारत अभियानाच्या माध्यमातून आपला स्वच्छ - स्वस्थ भारत करण्याचा संकल्प आहे. सदर मोहिमेचा मुख्य उद्देश हा सामान्य जनतेमध्ये स्वच्छतेविषयी जनजागृती व्हावी तसेच पर्यटन स्थळे स्वच्छ रहावात हा आहे. तसेच ह्या माध्यमातून घन कचरा व्यवस्थापनाच्या माध्यमातून मोठ्या प्रमाणात संधी सुध्दा उपलब्ध होवू शकतात.

सबब विषयांकित प्रकरणी पर्यटन मंत्रालय, भारत सरकार यांनी निर्देशित केल्यानुसार जागतिक पर्यटन दिनाच्या (दि. २७ सप्टेंबर) अनुषंगाने महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळामार्फत राज्यभरात दिनांक १६ ते ३० सप्टेंबर, २०१७ दरम्यान स्वच्छ भारत अभियानाची मोहिम राबविण्यात येणार आहे. त्यानुसार या कार्यालयाच्या कार्याक्षेत्रातील धार्मिक, ऐतिहासिक तसेच पर्यटन स्थळी खालीलप्रमाणे स्वच्छ भारत अभियानाच्या मोहिमेअंतर्गत श्रमदानाच्या माध्यमातून मोठ्या प्रमाणात कार्यक्रम घेवून स्वच्छतेविषयी जनजागृती करणेबाबत सुचित केले आहे. सदर मोहिमेत खालील उपक्रमांचा समावेश करण्यात यावा असे नमूद आहे.

१. या विभागातील स्थानिक स्वराज्य संस्था जसे ग्रामपंचायत, नगरपालिका, महानगरपालिका, जिल्हा परिषद, पंचायत समिती इ. च्या माध्यमातून सदर उपक्रमाची सुरुवात करावी.
२. उपरोक्त शासकीय संस्थांसोबत नोंदणीकृत गैर सरकारी संस्था (NGO), ट्रस्ट, युवा मंडळे तसेच सामाजिक कार्यात सहभाग असलेल्या इतर संस्था.
३. सदर अभियानामध्ये आसपासच्या शाळा, महाविद्यालयातील विद्यार्थी, राष्ट्रीय सेवा योजना (NSS), NCC चे स्वयंसेवक यांचा मोठ्या प्रमाणात सहभाग अपेक्षित आहे.
४. अभियानाची सुरुवात पर्यटन मंत्रालय, भारत सरकार यांच्यामार्फत प्रसिध्द केलेली स्वच्छतेची श्राव्य सामूहिकरित्या घेवून करणे.
५. स्वच्छतेसंदर्भात जनजागृती करणारे संदेश लावणे.

१. नमुद केलेल्या संस्थांच्या माध्यमातून स्वच्छतेसंदर्भात रेली, श्रमदात, पथनाटय इ. व्दारे स्वच्छतेचे महत्त्व प्रभावीपणे स्थानिकांसमारे मांडणे
२. घनकचरा व्यवस्थापन, स्वच्छता व आरोग्य, विविध प्रकारची प्रदूषणे, पर्यटन स्थळी स्वच्छतेचे महत्त्व इ. बाबत तज्ञांच्या व्दारे कार्यशाळा, सेमिनार तसेच विविध स्पर्धांचे आयोजन करणे.
३. सदर उपक्रमांमध्ये स्थानिक कंपन्यांना CSR अंतर्गत सहभागो करुन घेणे.

सवब मा. जिल्हाधिकारी, मुंबई यांनी विषयांकित प्रकरणी गुरुवार, दिनांक १४.०९.२०१७ रोजी दुपारी ३.०० वाजता त्यांचे दालनात बैठक आयोजित केलेली असून सदर बैठकीस आपलेकडील उपलब्ध असलेल्या माहितीसह उपस्थित रहावे, ही विनंती.

बैठकीचा दिनांक व वेळ :- गुरुवार, दि. १४.०९.२०१७
दुपारी ३.०० वाजता

(स्थळप्रतीकर मा. जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर यांचो स्वाक्षरो असो)

(चंद्रकांत थोरात)
निवासी उपजिल्हाधिकारी,
मुंबई शहर

‘स्वच्छता हीच सेवा’

शासनाच्या स्वच्छ भारत अभियानाच्या धर्तीवर राज्यामध्ये स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) राबविण्यात येत आहे.

- केंद्र शासनाने कळविल्यानुसार राज्यातील सर्व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांमध्ये दिनांक १५ सप्टेंबर, २०१७ ते दिनांक २ ऑक्टोबर, २०१७ या कालावधीत “स्वच्छता हीच सेवा” मोहीम राबविण्यात येत आहे.
- दिनांक १५ सप्टेंबर, २०१७ - “स्वच्छता ही सेवा” या मोहिमेचा औपचारिकरित्या प्रारंभ करणे
- दिनांक १७ सप्टेंबर, २०१७ - सकाळी १०.०० ते दुपारी १२.०० वाजेपर्यंत श्रमदान करून “सेवा दिवस” साजरा करणे.
- दिनांक २४ सप्टेंबर, २०१७ - समाजातील सर्व घटकांना श्रमदानात सहभागी करून घेऊन समग्र स्वच्छता करणे.
- दिनांक २५ सप्टेंबर, २०१७ - शहरातील हॉस्पिटल, उद्याने, पुतळे व स्मारके, बस थांबे, तलाव आणि स्वच्छतागृहांची व्यापक प्रमाणात सफाई करून सर्वत्र स्वच्छता करणे.
- दिनांक १ ऑक्टोबर, २०१७ - शहरातील प्रसिद्ध स्थळांच्या ठिकाणी व्यापक श्रेष्ठ स्वच्छता मोहीम राबविणे.
- २ ऑक्टोबर, २०१७ पर्यंत राज्यातील सर्व नागरी भाग हागणदारीमुक्त घोषित करण्याचे उद्दिष्ट निश्चित करण्यात आले आहे.
- शहरातील सर्व कुटुंबे, रहिवासी कल्याण संघ (RWAs) व मोठ्या प्रमाणावर कचरा निर्माण करणाऱ्यामार्फत कचरा निर्मितीच्या जागीच कचऱ्याचे विलगीकरण करण्याच्या मोहिमेस प्रारंभ करणे.
- शहरातील सर्व कुटुंबांना व भाजी मंडई, बाजार संघटना, वाणिज्यिक क्षेत्रांमध्ये सुक्या व ओल्या कचऱ्यासाठी वेगवेगळ्या रंगाच्या कचरा कुंड्यांचे (dustbins) मोठ्या प्रमाणावर वाटप करण्यात येईल.
- भाजी मंडई, बाजार स्थळे इत्यादी ठिकाणी दुकानदार व व्यापाऱ्यांच्या सोबतीने स्वच्छता मोहीम राबविण्यात येईल.
- शहरातील उद्यानपूल, बस स्थानके, उद्याने इत्यादी ठिकाणी स्वच्छता मोहीम राबविण्यात येईल.
- सर्व ऐतिहासिक वारसा स्थळे, जलस्रोत, पाणीसाठे, पर्यटन स्थळे इत्यादी ठिकाणी लोक सहभागाने स्वच्छता मोहीम राबविणे.

- शहरातील भव्य शालेय विद्यार्थ्यांनासकाळच्या सत्रात "स्वच्छता शपथ" देण्यात येईल.
- रहिवासी कल्याण संघ (RWAs) व रहिवासी वसाहती मार्फत व्यापक परिसर राबविण्यात येईल.
- बहुराष्ट्रीय कंपन्या व इतर कॉर्पोरेट कार्यालयांनी, त्यांच्या कार्यालयीन परिसरात स्वच्छता मोहीम घेण्यात येईल.
- शहरातील नवीन बांधलेल्या अथवा नुतनीकरण केलेल्या सामुदायिक व सार्वजनिक शौचालयांचे उद्घाटन करून, ती जनतेसाठी खुली करण्यात येतील.
- ग्राहक नसलेल्या नागरिकांना ही शौचालयाची सुविधा उपलब्ध होण्यासाठी पेट्रोल पंप व उपाहारगृहातील शौचालयांना सार्वजनिक शौचालये म्हणून घोषित करण्यात येईल.
- रुग्णालयाचे कर्मचारी व रुग्णांच्या कुटुंबीयांना सोबत घेऊन दररोज रुग्णालये व त्यांचा परिसर स्वच्छ करण्यात येईल.
- सार्वजनिक उद्याने, रस्ते, रुग्णालये, शाळा, रहिवासी कल्याण संघ (RWAs), कार्यालयीन परिसर इत्यादींना स्वच्छता विषयक गुणानुक्रम देण्यात येईल.

एक कदम स्वच्छता की ओर

स्वच्छता, शपथ

महात्मा गांधी ने जिस भारत का सपना देखा था उसमें सिर्फ राजनैतिक आजादी ही नहीं थी, बल्कि एक स्वच्छ एवं विकसित देश की कल्पना भी थी।

महात्मा गांधी ने गुलामी की जंजीरों को तोड़कर माँ भारती को आजाद कराया।

अब हमारा कर्तव्य है कि गंदगी को दूर करके भारत माता की सेवा करें। मैं शपथ लेता हूँ कि मैं स्वयं स्वच्छता के प्रति सजग रहूँगा और उसके लिए समय दूँगा।

हर वर्ष 100 घंटे यानी हर सप्ताह 2 घंटे श्रमदान करके स्वच्छता के इस संकल्प को चरितार्थ करूँगा।

मैं न गंदगी करूँगा न किसी और को करने दूँगा।

सबसे पहले मैं स्वयं से, मेरे परिवार से, मेरे मुहल्ले से, मेरे गांव से एवं मेरे कार्यस्थल से शुरूआत करूँगा।

मैं यह मानता हूँ कि दुनिया के जो भी देश स्वच्छ दिखते हैं उसका कारण यह है कि वहाँ के नागरिक गंदगी नहीं करते और न ही होने देते हैं।

इस विचार के साथ मैं गांव-गांव और गली-गली स्वच्छ भारत मिशन का प्रचार करूँगा।

मैं आज जो शपथ ले रहा हूँ, वह अन्य 100 व्यक्तियों से भी करवाऊँगा।

वे भी मेरी तरह स्वच्छता के लिए 100 घंटे दें, इसके लिए प्रयास करूँगा।

मुझे मालूम है कि स्वच्छता की तरफ बढ़ाया गया मेरा एक कदम पूरे भारत देश को स्वच्छ बनाने में मदद करेगा।

स्वच्छतेची शपथ

महात्मा गांधींनी ज्या भारताचे स्वप्न पाहिले होते त्यामध्ये केवळ सार्वजनिक स्वातंत्र्यच नव्हते तर एक स्वच्छ व विकसित देशाची कल्पनाही होती. महात्मा गांधींनी गुलामीतून भारतातेला मुक्त करून स्वातंत्र्य मिळवून दिले.

आता भारतातेला अस्वच्छतेतून मुक्ती देऊन देशाची सेवा करणे आपले आद्य कर्तव्य आहे. मी शपथ घेतो की, मी स्वतः स्वच्छतेच्या बाबतीत जागरूक राहिल आणि त्यासाठी वेळही देईल. दरवर्षी १०० तास म्हणजेच प्रत्येक आठवड्यातून दोन तास श्रमदान करून स्वच्छतेच्या या संकल्पाला पूर्ण करीन.

मी स्वतः घाण करणार नाही, आणि दुसऱ्यालाही करू देणार नाही. सर्वप्रथम मी स्वतःपासून, माझ्या कुटुंबापासून, माझ्या गल्ली/वस्तीपासून, माझ्या गावापासून तसेच माझ्या कार्यस्थळापासून या कामास सुरुवात करेन.

मला हे मान्य आहे की, जगामधील जे देश स्वच्छ आहेत, त्याचे कारण त्या ठिकाणचे नागरिक स्वतः घाण करीत नाही व घाण करू देत नाहीत.

या विचारांनी मी गावोगावी आणि गल्लोगल्ली स्वच्छ भारत मिशनचा प्रचार करेन.

मी आज जी शपथ घेत आहे, ती आणखी शंभर लोकांनाही घ्यायला लावेन.

तेही माझ्यासारखेच स्वच्छतेसाठी १०० तास देतील यासाठी मी प्रयत्न करेन.

मला माहित आहे की, स्वच्छतेच्या दिशेने टाकलेले माझे हे एक पाऊल संपूर्ण भारत देशाला स्वच्छ करण्यासाठी मदत करेल.

